

Sygn. akt II Ca 150/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Arkadiusz Lisiecki
Sędziowie	SSA w SO Stanisław Łęgosz SSR del. Anna Strzelczyk (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa W. D.

przeciwko (...) w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 27 października 2016 roku, sygn. akt I C 1428/16

1. z apelacji pozwanego zmienia zaskarżony wyrok w punktach:

a) pierwszym w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.615,06 złotych obniża do kwoty 2.315,06 (dwa tysiące trzysta piętnaście, 06/100) złotych,

b) czwartym, w ten sposób, że nakazuje pobrać od powoda i pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 184,50 (sto osiemdziesiąt cztery, 50/100) złotych,

c) piątym, w ten sposób, że koszty procesu między stronami wzajemnie znosi, a w pozostałej części powództwo oddala;

2. oddala apelację powoda;

3. zasądza od powoda W. D. na rzecz pozwanego (...) w W. kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSR Anna Strzelczyk

sygn. akt II Ca 150/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda kwotę 2.615,06 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 2.315,06 złotych od dnia 21 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty; umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o odsetki za okres od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia 20 sierpnia 2014 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Ponadto w zakresie kosztów nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.) kwotę 369 złotych tytułem zwrotu wydatków sądowych tymczasowo pokrytych przez Skarb Państwa i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 213,82 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu (...) r. w wyniku wypadku uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki A. będący własnością J. M. (1). Sprawcą szkody był obywatel (...) ubezpieczony w dacie zdarzenia w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) w P..

W imieniu ubezpieczyciela na terenie Rzeczypospolitej Polskiej szkodę likwidowała (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. (...), która uwzględniła roszczenia J. M. (1) do kwoty 2.361,44 złotych. J. M. (1) następnie pisemną umową z dnia 26.10.2015 r. przelał na W. D. wszelkie prawa do odszkodowania jakie przysługiwały mu od (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.. W. D. zlecił kalkulację kosztów naprawy samochodu, koszty zostały określone na kwotę 6.378,15 złotych z VAT. Za kalkulację powód jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą zapłacił kwotę 300 złotych netto.

Jak ustalono w toku postępowania sądowego, opierając się na opinii biegłego, zakres uszkodzeń powstałych w samochodzie obejmował następujące elementy tego pojazdu: zderzak przedni, krata kierownicy powietrza przednia prawa, wspornik zewnętrzny prawy zderzaka przedniego, kierunkowskaz prawy, błotnik przedni prawy, mocowanie błotnika prawego, listwa błotnika prawego, nadkole przednie prawe, listwa drzwi przednich prawych (części do wymiany, niektóre także do lakierowania), pokrywa komory silnika, drzwi przednie prawe (części do naprawy). Koszt naprawy auta przy użyciu oryginalnych części zamiennych z logo producenta i z uwzględnieniem amortyzacji zderzaka przedniego oraz drzwi tylnych prawych wynosił 6.613,19 złotych brutto. Koszt naprawy auta uwzględniający przeciętne koszty naprawy (przeciętne koszty robocizny, przeciętne ceny części zamiennych, odpowiadających swoimi właściwościami technicznymi częściom oryginalnym) wynosił 4.676,50 złotych brutto. Samochód marki A. nr rejestracyjny (...) został po raz pierwszy zarejestrowany w listopadzie 1998 r. (w dacie szkody miał ponad 15 lat), został sprowadzony z zagranicy, był kilka razy uszkodzony i naprawiany tzw. metodą gospodarczą.

Wartość pojazdu w dacie szkody, z uwzględnieniem historii pojazdu, wcześniejszych uszkodzeń i napraw dokonywanych niezgodnie z technologią producenta wynosiła 7.000 złotych. Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła 2.200 złotych.

W sprawie opierając się na opinii biegłego Sąd uznał, iż szkoda wyniosła 4.676,50 złotych. Sąd przyjął jako właściwą kalkulację uwzględniającą przeciętne koszty naprawy, czyli przeciętne koszty robocizny i przeciętne ceny nowych części zamiennych, odpowiadające swoimi właściwościami technicznymi częściom oryginalnym, albowiem samochód w dacie szkody miał ponad 15 lat, został sprowadzony z zagranicy, był kilka razy uszkodzony i naprawiany tzw. metodą gospodarczą (niezgodnie z technologią producenta). Sąd uznał, że w tych okolicznościach uwzględnienie w kalkulacji szkody cen części zamiennych oryginalnych z logo producenta oraz kosztów robocizny w autoryzowanym serwisie prowadziłyby do bezpodstawnego wzbogacenia się poszkodowanego.

W zakresie kwoty 300 złotych z tytułu kosztów sporządzenia kalkulacji przez powoda Sąd Rejonowy uznał, że poniesienie tych wydatków było konieczne i uzasadnione oraz pozostawało w normalnym związku przyczynowym między zdarzeniem wywołującym uszczerbek a szkodą, albowiem ubezpieczyciel zaniżył należne odszkodowanie. Ponadto powód nie miał innej możliwości ustalenia rozmiarów poniesionej szkody jak zwrócenie się do rzeczoznawcy.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany (...) w W., zaskarżając w części wyrok to jest:

1. punkt 1. wyroku co do kwoty 300,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 sierpnia 2014 r, do dnia zapłaty;
2. punkt 4. i punkt 5. wyroku w całości;

zarzucając przedmiotowemu wyrokowi naruszenie prawa procesowego w postaci:

- art. 233 k.p.c. polegające na wadliwej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, przejawiającą się w uznaniu, iż powód wykazał w toku postępowania, iż doszło do powstania szkody w majątku poszkodowanego wyrażającej się wysokością kosztu sporządzenia prywatnej ekspertyzy dotyczącej naprawy pojazdu A. o nr rej.: (...) należącego do J. M. (1);
- art. 328 par. 2. k.p.c. polegające na nie wskazaniu w treści uzasadnienia wyroku jakichkolwiek wymaganych przedmiotowym przepisem elementów - faktów, przepisów prawa - które Sąd Rejonowy wziął pod uwagę i przyjął za podstawę rozstrzygnięcia w odniesieniu do żądania powoda dotyczącego zasądzenia na jego rzecz kwoty 300,00 zł odszkodowania z tytułu poniesienia kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy dotyczącej kosztów naprawy pojazdu A. o nr rej.: (...) należącego do J. M. (1);

jak również naruszenie prawa materialnego w postaci:

- art. 361 par. 1 k.c. polegające na uznaniu, iż koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy przez nabywcę wierzytelności o charakterze odszkodowawczym, stanowi normalne następstwo szkody w odniesieniu do której nastąpiło nabycie wierzytelności;
- art. 361 par. 2 k.c. polegające na uznaniu, iż koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy przez nabywcę wierzytelności o charakterze odszkodowawczym jest szkodą samego poszkodowanego, która podlega kompensacie na podstawie przedmiotowego przepisu.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 2.315,06 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, w miejsce kwoty 2.615,06 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 sierpnia 2014 r, do dnia zapłaty; zmianę punktu 4. i 5. wyroku poprzez stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu w I. instancji, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, z uwzględnieniem zmiany wyroku dokonanej w toku postępowania instancyjnego; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód wskazał, że słusznie Sąd Rejonowy ustalił, że okoliczności niniejszej sprawy jak najbardziej przemawiają za uznaniem istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą zaistniałą w pojeździe a kosztami sporządzenia prywatnej opinii na zlecenie powoda, bowiem z umowy cesji jednoznacznie wynika, że poszkodowany przelał na powoda wszelkie swoje prawa do odszkodowania przysługujące mu od pozwanego w związku z zaistniałą szkodą. Wbrew zarzutom w umowie cesji z dnia 28 stycznia 2016 r. strony nie zastrzegły, aby cesją wierzytelności objęte zostały tylko i wyłącznie wierzytelności wymagalne w dniu zawarcia umowy. Roszczenie o zapłatę kwoty 300,00 zł jest roszczeniem mieszczącym się w pojęciu odszkodowania w związku z kolizją. Ponadto kalkulacja naprawy pojazdu została sporządzona w dniu 26.10.2015 r. Tego samego dnia zawarta została również umowa przelewu praw do odszkodowania. Powód nabył więc i tę wierzytelność w wyniku umowy przelewu wierzytelności zawartej z osobą uprawnioną. Możliwy jest bowiem przelew wierzytelności przyszłej. Gdyby wyliczona przez pozwanego wysokość odszkodowania była prawidłowa, to nie wzbudziłaby wątpliwości poszkodowanego, który zdecydował się scedować swoje prawa na powoda również przekonanego o zaniżeniu odszkodowania w przedmiotowej sprawie, a strona powodowa nie posiada specjalistycznej wiedzy umożliwiającej jej profesjonalną wycenę wysokości szkody powstałej w danym pojeździe.

Apelację od powyższego wyroku złożył także powód W. D. zaskarżając w części wyrok to jest:

1. punkt 3. wyroku w części oddalającej powództwo co do kwoty 1 701,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty,

2. punkt 5. wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach w całości;

zarzucając przedmiotowemu wyrokowi naruszenie prawa procesowego w postaci art. 233§ 1 kpc w zw z art. 278§1 kpc w zw. z art. 232 kpc.

W konsekwencji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie pkt 1 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 4 316,71 złotych w miejsce kwoty 2 615 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 4 016,71 złotych od dnia 21 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, oraz o zmianę zaskarżonego pkt 5 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za I instancję zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Sąd Okręgowy rozpatrzył obie apelacje i zważył co następuje.

W sprawie niniejszej okolicznością niesporną jest, iż powodowi przysługuje od pozwanego wierzytelność z tytułu powstałego w dniu (...) r. uszkodzenia samochodu osobowego marki A. będącego własnością J. M. (1), a także okoliczności, że J. M. (1) pisemną umową z dnia 26.10.2015 r. przełał na W. D. wszelkie prawa do odszkodowania jakie przysługują mu od pozwanego. Zarówno strony jak i Sąd Rejonowy nie kwestionowały, że W. D. zlecił kalkulację kosztów naprawy samochodu i za kalkulację powód zapłacił kwotę 300 złotych ani okoliczność że powód W. D. nabył przedmiotową wierzytelność od J. M. (1) jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą – zajmujący się zawodowo skupianiem tego typu wierzytelności.

Sąd Rejonowy poczynił w tym zakresie prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenił dowody zgodnie z dyspozycją art. 233 kpc i Sąd Okręgowy przychylił się do tych ustaleń. Na podzielenie zasługuje również znaczna część oceny prawnej dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, w szczególności dotycząca odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń za szkodę co do zasady i podstawy materialnej tej odpowiedzialności.

W zakresie apelacji strony pozwanej, apelacja ta jest zasadna w całej rozciągłości.

W sprawie niniejszej Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zasądzenia na rzecz powoda kwoty 300 złotych z tytułu kosztu sporządzonej ekspertyzy, ponieważ jak wynika z treści umowy cesji pomiędzy J. M. (2) a powodem, cesja ta nie obejmowała przeniesienia praw do dochodzenia kosztów z tytułu sporządzonej ekspertyzy. Ponadto mimo, że powód podniósł iż umowa cesji i ekspertyza zostały sporządzone w tym samym dniu, to jak wynika z analizy treści tychże dokumentów, najpierw podpisano umowę cesji, a następnie dopiero później powód wystąpił o sporządzenie ekspertyzy. Faktura na kwotę 300 złotych została wystawiona na W. D., a nie na J. M. (1), a więc wierzytelność z tego tytułu nie mogła zostać przeniesiona umową już uprzednio zawartej cesji. Należy także zwrócić uwagę, że strona powodowa jest profesjonalistą zajmującym się zawodowo skupowaniem wierzytelności i koszt ten jest kosztem związanym z zakresem prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Dlatego Sąd Okręgowy zmienił punkt 1 zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda kwotę 2.615,06 złotych obniżył do kwoty 2 315,06 złotych.

W zakresie apelacji powoda, Sąd Okręgowy uznał, że apelacja przedmiotowa nie zasługuje na uwzględnienie i ją w całości oddalił.

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że samochód należący do J. M. (1) został po raz pierwszy zarejestrowany w listopadzie 1998 r., czyli w dacie szkody miał ponad 15 lat. Samochód ten był kilka razy uszkodzony i naprawiany tzw. metodą gospodarczą, nie był naprawiany w serwisie samochodowym. Trudno więc uznać by koszt naprawy samochodu oryginalnymi częściami z logo producenta był w tej sytuacji uzasadniony. Zasądzenie kosztów naprawy szkody według cen części zamiennych oryginalnych z logo producenta oraz kosztów robocizny w autoryzowanym serwisie prowadziłoby bowiem do bezpodstawnego wzbogacenia się poszkodowanego. Naprawienie szkody majątkowej przez

osobę odpowiedzialną za szkodę nigdy nie może prowadzić do wzbogacenia się poszkodowanego, a jedynie do pełnego przywrócenia stanu jego majątku, jaki istniał przed zdarzeniem powodującym szkodę. W przypadku ubezpieczeń majątkowych tę regułę wyraża także przepis art. 824¹§1 kc stanowiąc, że o ile nie umówiono się inaczej (co nie mam miejsca w przypadku obowiązkowej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego), suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody. Ubezpieczenie majątkowe ma na celu bowiem wyrównanie zaistniałego uszczerbku majątkowego i podobnie jak naprawienie szkody nie może prowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia ubezpieczonego, gdyż byłoby to sprzeczne z istotą ubezpieczeń. Należy przy tym zauważyć, że Sąd Rejonowy i tak przyjął bardzo korzystną dla powoda opcję wyliczenia kosztów naprawy uwzględniając przeciętne koszty naprawy, czyli średnie koszty robocizny, ceny części zamiennych, odpowiadających swoimi właściwościami technicznymi częściami oryginalnym. Dlatego brak jest podstaw do podwyższenia zasądzonej kwoty, tym bardziej o podwyższenie o kwotę 1 701,65 złotych. W tym miejscu należy także zauważyć, że jak wynika opinii biegłego wartość pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła 2.200 złotych, a koszt jego naprawy auta przy użyciu oryginalnych części zamiennych z logo producenta i z uwzględnieniem amortyzacji zderzaka przedniego oraz drzwi tylnych prawych wynosi 6.613,19 złotych, czyli koszt naprawy przewyższałby trzykrotnie wartość samochodu po szkodzie.

Ponieważ powództwo zostało uwzględnione w wysokości 53% Sąd Okręgowy uznał, że koszty pomiędzy stronami powinny być zniesione, co przekłada się zdaniem Sądu także na rozstrzygnięcie w zakresie wydatków. Pozostała jeszcze do rozliczenia kwota 369 złotych z tytułu sporządzenia uzupełniającej opinii biegłego; zgodnie z powyższymi rozważaniami kwota ta została podzielona na pół i wynosi 184,50 złotych. Dlatego też Sąd Okręgowy po taką kwotę – czyli 184,50 złotych nakazał pobrać od obu stron postępowania.

Ponieważ apelacja strony pozwanej została uwzględniona w całości, natomiast apelacja powoda oddalona, to zgodnie z treścią art 98 kpc , czyli zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, Sąd Okręgowy zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 480 złotych z tytułu kosztów postępowania za II instancję. W skład tej kwoty wchodzi 30 złotych tytułem opłaty od apelacji oraz kwota 450 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z zastosowaniem § 12 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm).

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSA w SO Stanisław Łęgosz SSR Anna Stzelczyk